

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА»

Затверджено

Заступник директора з НР

 Оксана ВОЛИНЕЦЬ

«21» 08 2023 р.

«МАКРОЕКОНОМІКА»

Програма навчальної дисципліни
за освітньо-професійним ступенем
фаховий молодший бакалавр

Спеціальність 051 – «Економіка»

Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства»

Спеціальність 071 – «Облік і оподаткування»

Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»

Спеціальність 072 – «Фінанси, банківська справа та страхування»

1.1. Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

*1.2. Освітньо-професійна програма «Фінанси. Банківська справа та страхування
(оціночна діяльність)»*

Спеціальність 073 – «Менеджмент»

Освітньо-професійна програма «Менеджмент бізнес – організації»

Спеціальність 075 «Маркетинг»

Освітньо-професійна програма «Маркетинг»

Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Укладачі:

Ольга ЗАХАРКІВ

Розглянуто і рекомендовано до затвердження
на засіданні предметної (циклової) комісії

Економіки, обліку та маркетингу
Протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.

Голова предметної комісії

Дисципліна «Макроекономіка» допоможе майбутнім фахівцям аналізувати і зіставляти економічні процеси, діагностувати стан та передбачати економічної політики країни, окреслювати основні напрямки можливих урядових рішень стосовно кризових ситуацій в Україні.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Макроекономіка» є причинно-наслідковий механізм функціонування економіки, який являє собою сукупність зв'язків між окремими макроекономічними процесами та явищами.

Метою навчальної дисципліни - формування теоретичних знань та практичних навичок з питань механізму функціонування національної економіки в умовах ринкових відносин. При цьому в центрі уваги перебувають причинно-наслідкові зв'язки в економіці, що знаходять своє відображення через такі категорії, як сукупний попит і сукупна пропозиція, інфляція, сукупні витрати і валовий внутрішній продукт, зайнятість і безробіття, державний бюджет, платіжний баланс, валютний курс тощо.

Завдання навчальної дисципліни:

- визначення ролі макроекономічної науки в суспільстві, розкриття її об'єкта, предмета та методології;
- розкриття основних положень макроекономічних теорій, на які спирається сучасна макроекономічна наука та господарська практика;
- висвітлення системи основних макроекономічних показників та індикаторів макроекономічної нестабільності;
- розгляд базових моделей макроекономічної рівноваги;
- розкриття механізму окремих складових макроекономічної політики: фіскальної, монетарної, зовнішньоекономічної;
- визначення факторів та розкриття основ моделювання економічного зростання.

Міжпредметні зв'язки: макроекономіка як наука являє собою комплекс знань, поглядів і ідей, які пояснюють поведінку економіки як єдиної галузі науки, а також їх сукупних величин. Вона спирається перш за все на положення та на виставки економічної теорії. Ця наука також тісно пов'язана з мікроекономікою, статистикою, маркетингом, менеджментом.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у здобувачів освіти мають бути сформовані наступні елементи компетентностей:

1) для спеціальності 051 – «Економіка»:

➤ Загальні:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.

➤ Фахові:

- Здатність застосовувати економіко-математичні методи для вирішення економічних задач.
- Здатність визначати сегментацію ринку праці, структуру попиту та пропозиції, зайнятості та безробіття.

2) для спеціальності 071 – «Облік і оподаткування»:

➤ Загальні:

- Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

➤ Фахові:

- Здатність застосовувати економіко-математичні методи для вирішення економічних задач.

3) для спеціальності 072 – «Фінанси. Банківська справа та страхування»:

➤ Загальні:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

- Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності.

➤ Фахові:

- Уміти прогнозувати економічні процеси в сфері грошових, фінансових і кредитних відносин.

4) для спеціальності 073 – «Менеджмент»:

➤ Загальні:

- Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між соціально-економічними явищами та процесами.

➤ Фахові:

- Здатність планувати та управляти часом.
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

5) для спеціальності 075 – «Маркетинг»:

➤ Загальні:

- Здатність спілкуватися державною як усно, так і письмово.
- Здатність застосовувати професійні знання у практичних ситуаціях.

➤ Фахові:

- Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

6) для спеціальності 076 – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»:

➤ Загальні:

- Здатність до абстрактного мислення, застосування методів наукового пізнання;
- Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями, генерувати нові ідеї.

➤ Фахові:

- Здатність розуміти форми взаємодії суб'єктів ринкових відносин.
- Здатність визначати та використовувати економічні показники для обґрунтування відповідних рішень у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

На вивчення навчальної спеціальності «Макроекономіка» відводиться 90 год

3 кредити ЄКТС для спеціальності:

- 1) 051 – «Економіка»;
- 2) 071 – «Облік і оподаткування»;
- 3) 072 – «Фінанси. Банківська справа та страхування»;
- 4) 073 – «Менеджмент»;
- 5) 075 – «Маркетинг»;
- 6) 076 – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Навчальна програма дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 1. Макроекономіка як наука

Становлення та розвиток макроекономічної науки. Докейнсіанський період становлення макроекономічної науки. Роль кейнсіанської теорії. Основні ідеї представників різних економічних шкіл, що характеризують розвиток науки.

Об'єкт, предмет, завдання та функції макроекономіки. Причинно-наслідковий механізм функціонування економіки як предмет макроекономіки. Головна суперечність суспільства між людськими потребами та економічними ресурсами. Національна економіка (економічна система) як об'єкт макроекономіки. Ринок та держава. Функції ринку: регулююча, стимулююча, інтегруюча, інформаційна, сануюча, соціальна, посередницька. Економічні функції держави: регулююча, перерозподільна та стабілізаційна. Дискусія про доцільну частку участі держави в економічних процесах. Теоретико-аналітичні та соціально-практичні задачі макроекономічної науки. Позитивна й нормативна функція макроекономіки.

Методологія макроекономічної науки. Сходження від абстрактного до конкретного як метод пізнання причинно-наслідкового механізму функціонування економіки. Два етапи методу сходження від абстрактного до конкретного. Моделювання як головний метод відображення фактичної поведінки економіки. Сутність математичних та графічних моделей. Ендогенні та екзогенні змінні. Припущення "за інших незмінних умов". Запаси і потоки. Короткостроковий та довгостроковий період.

Модель економічного кругообігу ресурсів, продуктів, доходів і витрат. Національна економіка як ціле. Ринок ресурсів та домашнє господарство. Ринок продуктів та підприємства. Перетворення доходів у

витрати і витрат у доходи через ринки ресурсів та продуктів. Державні видатки та податки. Державні закупівлі та соціальні трансферти. Державні позики, субсидії та пільги. Перерозподільна функція держави. Стабілізаційна функція держави.

Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків

Сутність, методологічні принципи та основні категорії СНР. Система національних рахунків як міжнародний стандарт макроекономічного рахівництва. Методологічні принципи системи національних рахунків. Основні категорії системи національних рахунків: інституціональна одиниця, сектори, економічні операції, рахунки.

Основні макроекономічні показники СНР: економічний зміст та методика обчислення. Основні макроекономічні показники. Випуск та його структура. Оцінювання випуску: базисні ціни, основні ціни, ціни виробників, ринкові ціни. Валовий внутрішній продукт (ВВП), кінцева та проміжна продукція. Валовий національний та валовий національний наявний дохід, їх складові.

Валовий внутрішній продукт: економічний зміст та методи розрахунку. Методи обчислення ВВП. Виробничий метод та валова додана вартість. Розподільчий метод (за доходами). Метод кінцевого використання (за витратами).

Номінальний і реальний ВВП. Сутність дефлятора ВВП та індексу споживчих цін, їх порівняльна характеристика. Номінальний та реальний ВВП. Базовий і поточний період, фактичні (поточні) та порівнянні (постійні) ціни. Індекс цін, індекс споживчих цін, індекс цін ВВП (дефлятор ВВП). Відмінність між індексом споживчих цін і дефлятором ВВП.

Дефлювання та інфлювання. Обчислення зміни номінального ВВП за рахунок зміни реального ВВП і зміни рівня цін.

Тема 3. Ринок праці

Зайнятість і безробіття: сутність, види та показники. Населення як джерело робочої сили. Показники рівня використання робочої сили: рівень зайнятості, рівень безробіття, коефіцієнт участі в робочій силі. Види безробіття: фрикційне, структурне, циклічне. Повна зайнятість, неповна зайнятість, надмірна зайнятість.

Природне безробіття: економічний зміст та методи вимірювання. Природне безробіття і проблеми його вимірювання. Методи вимірювання природного безробіття. Метод Г. Манківа та його математична формалізація.

Розрив ВВП в умовах циклічного безробіття. Закон Оукена: економічний зміст і математична формалізація. Втрати від безробіття: економічний зміст та

зв'язок із ВВП. Закон Оукена. Втрати, що пов'язані з природним безробіттям. Втрати від циклічного безробіття. Відставання фактичного ВВП від потенційного ВВП (розрив ВВП). Визначення потенційного ВВП на основі розриву ВВП. Визначення впливу безробіття на динаміку ВВП.

Неокласична та кейнсіанська моделі ринку праці: умови функціонування та механізм урівноваження. Механізм ринку праці. Неокласична теорія ринку праці. Неокласична функція попиту на працю. Неокласична функція пропозиції праці. Неокласична модель ринку праці. Кейнсіанська теорія. Кейнсіанська функція пропозиції праці. Кейнсіанська модель ринку праці.

Особливості взаємозв'язку товарного ринку та ринку праці: безробіття, соціальна напруга, гальмування темпів зростання ВВП, динаміка зарплати та продуктивності праці.

Тема 4. Ринок товарів і послуг

Сукупний попит: економічний зміст, графічна інтерпретація, вплив цінових і нецінових чинників. Сутність сукупного попиту та його відмінність від ринкового попиту. Крива сукупного попиту. Цінові чинники сукупного попиту: ефект процентної ставки, ефект багатства, ефект чистого експорту. Нецінові чинники сукупного попиту та їх вплив на його криву.

Сукупна пропозиція: економічний зміст, графічна інтерпретація у коротко- та довгостроковому періодах, вплив нецінових чинників. Довгострокова сукупна пропозиція та її теоретичний інструментарій. Графічний інструментарій довгострокової сукупної пропозиції. Виробнича функція і функція довгострокової сукупної пропозиції. Короткострокова сукупна пропозиція і ціна. Крайній випадок та його теоретичний інструментарій. Основна модель короткострокової сукупної пропозиції. Гіпотези теоретичного інструментарію короткострокової сукупної пропозиції. Функція короткострокової сукупної пропозиції. Нецінові чинники короткострокової сукупної пропозиції: ресурсові ціни, продуктивність ресурсів, субсидії підприємствам і податки на підприємства.

Модель «AD-AS» як базова модель макроекономічної рівноваги: коротко- і довгострокова рівновага. Модель AD-AS як базова модель економічної рівноваги. Короткострокова і довгострокова рівновага. Механізм відновлення економічної рівноваги, що порушується сукупним попитом. Механізм відновлення економічної рівноваги, що порушується сукупною пропозицією. Ринковий варіант та роль держави у відновленні економічної рівноваги.

Тема 5. Ринок грошей

Сутність, складові, об'єкти та суб'єкти фінансового ринку. Грошовий ринок як складова фінансового ринку. Основні функції фінансових посередників. Трансформація фінансовими посередниками ризику, трансакційних витрат та строків обігу цінних паперів. Ліквідність і визначення фінансовим ринком ціни часу та ризику.

Пропозиція грошей: сутність, структура та графічна інтерпретація. Механізм мультиплікації грошової бази банківською системою та грошовий мультиплікатор. Сутність пропозиції грошей та грошові агрегати. Грошова база та її компоненти: готівка і банківські резерви, обов'язкові і надлишкові резерви. Грошовий мультиплікатор, коефіцієнт готівки, резервна норма. Мультиплікація грошової бази банківською системою. Грошова пропозиція як функція процентної ставки і крива пропозиції грошей.

Процентна ставка та її роль в економіці. Номінальна та реальна процентна ставка. Рівняння та ефект Фішера. Процентна ставка: сутність та види. Реальна процентна ставка та фактори, що впливають на її рівень. Номінальна процентна ставка на основі рівняння Фішера. Очікувана і фактична реальна процентна ставка. Мотиваційна роль реальної процентної ставки.

Попит на гроші: сутність, складові та графічна інтерпретація. Чинники попиту на гроші у класичній, кейнсіанській і монетаристській теоріях. Попит на гроші: сутність та складові. Класичний підхід до функції попиту на гроші. Рівняння грошового попиту кількісної теорії грошей. Кембріджські економісти про функцію попиту на гроші. Кейнс про мотиви попиту на гроші. Процентна ставка і альтернативна вартість зберігання грошей. Кейнсіанське рівняння попиту на гроші. Швидкість обігу грошей.

Функція попиту на гроші М. Фрідмена. Кейнсіанська функція попиту на гроші.

Механізм функціонування грошового ринку: пропозиція, попит та їх урівноваження. Графічна інтерпретація. Механізм функціонування грошового ринку. Рівняння рівноваги на грошовому ринку. Механізм відновлення рівноваги на грошовому ринку, порушеної збільшенням доходу. Роль процентної ставки у врівноваженні грошового ринку. Механізм відновлення рівноваги на грошовому ринку, порушеної збільшенням грошової бази. Механізм відновлення рівноваги на грошовому ринку, порушеної одночасним зростанням доходу і збільшенням грошової бази.

Тема 6. Інфляція

Інфляція: сутність, методи вимірювання та види. Сутність та види інфляції. Темп інфляції та методи його обчислення. Види інфляції залежно від її темпів: помірна, галопуюча, гіперінфляція. Інфляція попиту та інфляція витрат. Очікувана і неочікувана інфляція. Стагфляція: економічний зміст та вплив на економіку. Очікувана інфляція за теорією адаптивних очікувань. Очікувана інфляція за теорією раціональних очікувань.

Економічні чинники та наслідки інфляції. Антиінфляційні заходи держави. Кейнсіанська теорія щодо причин інфляції та її подолання. Роль грошей в інфляційному механізмі: монетаристський підхід та позиція кейнсіанців. Чинники інфляції попиту. Чинники інфляції витрат. Інфляційні очікування. Основні наслідки високої інфляції. Закон Тейлора.

Інфляція та безробіття. Крива Філіпса у короткостроковому та довгостроковому періодах: математична та графічна інтерпретація. Інфляція і безробіття. Ранній варіант кривої Філіпса. Сучасна крива Філіпса та її відмінність від раннього варіанту. Рівняння кривої Філіпса та сутність її складових. Інфляція повної зайнятості та переміщення кривої Філіпса. Крива

Філіпса як аналітичний засіб стабілізаційної політики. Крива Філіпса у довгостроковому періоді.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Тема 7. Приватне споживання

Особистий дохід та особистий наявний дохід: сутність, джерела формування та структура. Доходи домогосподарств як джерело споживання. Доходи і витрати домогосподарств в моделі макроекономічного кругообігу. Особистий дохід у приватній закритій економіці та його складові. Особистий наявний дохід у приватній закритій економіці: його кількісна визначеність та розподіл. Заощадження та споживання домогосподарств.

Диференціація доходів: сутність, чинники та методи аналізу. Крива Лоренца, коефіцієнт Джині та децильний коефіцієнт. Грошові доходи населення. Нерівність розподілу доходів. Крива Лоренца, коефіцієнт Джині, децильний коефіцієнт, їх порогові значення. Бідність як прояв економічної нерівності. Макроекономічні наслідки бідності та нерівномірного розподілу доходів. Поняття соціального захисту.

Кейнсіанська функція споживання: математична та графічна інтерпретація. Схильності до споживання та заощадження. Кейнсіанська функція споживання. Сучасна модифікація кейнсіанської функції споживання. Гранична схильність до споживання та заощаджень. Чинники, що впливають на граничну схильність до споживання. Середня схильність до споживання та заощаджень. Індукційоване та автономне споживання. Чинники автономного споживання: багатство, запозичення.

Вплив фактору часу на споживання. Посткейнсіанські (довгострокові) функції споживання. Теорія Фішера про міжчасовий

вибір споживача. Функції споживання з урахуванням фактора часу: гіпотеза життєвого циклу Ф.Модільяні та гіпотеза постійного (перманентного доходу) М.Фрідмена.

Тема 8. Приватні інвестиції

Інвестиції: сутність і роль в економіці. Сутність інвестицій. Роль інвестицій в економіці. Інвестиції в основний капітал. Чинники попиту на інвестиції.

Інвестиційні функції: кейнсіанська та неокласична, їх обґрунтування. Кейнсіанська функція інвестицій: математична та графічна інтерпретація. Неокласична функція інвестицій: математична та графічна інтерпретація. Модель гнучкого акселератора.

Проста інвестиційна функція: математична та графічна інтерпретація. Проста інвестиційна функція. Процентна ставка і прибутковість інвестиційних проєктів. Зміна автономних інвестицій та її графічна інтерпретація. Чинники автономних інвестицій: технічний прогрес, рівень забезпеченості основним капіталом, податки на підприємців, ділові очікування.

Структура заощаджень. Трансформація заощаджень в інвестиції на фінансових ринках. Заощадження та інвестиції. Заощадження як джерело і фінансове обмеження інвестицій. Залежність заощаджень від доходу і принцип акселератора. Рівновага між заощадженнями та інвестиціями як закон-тенденція. Класичний і кейнсіанський механізм урівноваження заощаджень з інвестиціями.

Тема 9. Моделі економічної рівноваги. Мультиплікативний ефект.

Моделі економічної рівноваги «витрати-випуск» і «вилучення-ін'єкції» за умов приватної економіки: графічна інтерпретація та економічні пояснення. Сукупні витрати і рівноважний ВВП. Визначення рівноважного ВВП на основі методу “витрати – випуск”. Фактичні та заплановані витрати. Модель “кейнсіанський хрест”. Визначення рівноважного ВВП за методом “вилучення-ін'єкції”. Заплановані та незаплановані інвестиції. Модель “заощадження-інвестиції”.

Неокласична модель загальної економічної рівноваги: передумови, особливості утворення та зв'язки між ринками. Роль ринку праці, ринку цінних паперів та товарного ринку у формуванні загальної економічної рівноваги. Взаємозв'язок між товарним ринком та ринком цінних паперів у закритій приватній економіці. Роль рівноважної процентної ставки. Явище шоку попиту або шоку пропозиції. Закон Вальраса.

Модель мультиплікатора витрат за умов приватної закритої економіки. Механізм мультиплікації автономних витрат. Ефект мультиплікатора. Мультиплікатор витрат. Індуційовані і автономні витрати. Алгебраїчна модель простого мультиплікатора та його сутнісне визначення. Механізм мультиплікації автономних витрат. Ефект мультиплікатора та його графічна інтерпретація.

Рецесійний та інфляційний розриви в економіці: сутність, графічна інтерпретація та кількісне визначення. Сукупні витрати і потенційний ВВП. Рецесійний розрив як наслідок дефіциту автономних витрат в умовах неповної зайнятості. Графічна та математична інтерпретація автономних витрат в умовах повної зайнятості. Інфляційний розрив як наслідок надлишку автономних витрат в умовах повної зайнятості. Графічна та математична інтерпретація інфляційного розриву.

Тема 10. Фіскальна політика в макроекономічному

регулюванні

Роль держави та моделі економічної рівноваги «витрати–випуск» і «вилучення–ін’єкції» в змішаній закритій економіці. Вплив держави на економічну рівновагу. Модель економічної рівноваги за методом “витрати- випуск”. Трансформація функції споживання з урахуванням держави. Функція споживання на основі наявного доходу. Функція споживання на основі граничної податкової ставки. Вплив держави на кількісну визначеність приватних заощаджень. Державні та національні заощадження. Рівновага між національними заощадженнями та національними інвестиціями. Рівновага між приватними інвестиціями і внутрішніми джерелами їх фінансування.

Фіскальна політика: цілі, види та інструменти. Вплив державних закупівель і чистих податків на ВВП. Вплив державних закупівель на ВВП. Мультиплікатор витрат у змішаній закритій економіці. Вплив чистих податків на ВВП. Мультиплікатор податків. Спільний вплив фіскальних інструментів на ВВПі державний бюджет. Мультиплікатор збалансованого бюджету.

Дискреційна та автоматична фіскальна політика. Фіскальна політика з урахуванням пропозицій. Крива Лаффера. Автоматична (недискреційна) фіскальна політика вмонтованої стабільності. Автоматичні чисті податки як вмонтовані стабілізатори. Стабілізаційний вплив на економіку автоматичних чистих податків. Крива Лаффера, її економічна інтерпретація.

Фіскальна політика та державний бюджет. Дефіцит бюджету та державний борг. Вплив фіскальної політики на державний бюджет. Види бюджетного сальдо. Дефіцит або профіцит бюджету. Концепції збалансування бюджету: на щорічній основі, на циклічній основі та

функціональних фінансів. Джерела фінансування бюджетного дефіциту. Поняття та структура державного боргу.

Тема 11. Монетарна політика в макроекономічному регулюванні

Монетарна політика: цілі, види та інструменти. Сутність монетарної політики. Кінцеві та проміжні цілі монетарної політики. Складові монетарної політики: грошово-кредитна та валютна. Політика дорогих грошей та політика дешевих грошей. Інструменти монетарної політики: операції на відкритому ринку, операції на валютному ринку, облікова ставка, нормативи обов'язкового резервування.

Монетарна політика у моделі AD-AS і наслідки її впливу на економіку. Монетарна політика у моделі AD-AS. Монетарна політика на основі каналу "процентна ставка-інвестиції". Наслідки впливу на економіку монетарної експансії в короткостроковому періоді та їх графічна інтерпретація. Наслідки впливу на економіку монетарної експансії в довгостроковому періоді та їх графічна інтерпретація. Нейтральність грошей.

Модель «IS – LM»: зміст і висновки. Ефективна взаємодія фіскальної та монетарної політики в моделі «IS – LM». Товарний ринок і крива IS. Синтез інвестиційної функції та «кейнсіанського хреста». Грошовий ринок і крива LM. Теорія переваги ліквідності Кейнса. Рівновага в моделі «IS – LM». Ефективна взаємодія політик в моделі «IS – LM».

Тема 12. Держави у функціонуванні відкритої економіки

Вплив зовнішньої торгівлі на формування загальної рівноваги у відкритій економіці: функції споживання; складний мультиплікатор

витрат; чинники впливу на чистий експорт і зв'язок з валютним курсом. Вплив зовнішньої торгівлі на економіку. Формування рівноважного ВВП за методом " витрати – випуск". Гранична схильність до імпорту. Функція споживання у відкритій економіці. Формування економічної рівноваги за методом "вилучення – ін'єкції". Країна як чистий дебітор або як чистий кредитор. Чинники і функція чистого експорту. Мультиплікатор витрат у відкритій економіці.

Платіжний баланс країни: структура, характеристика його основних розділів. Рівновага платіжного балансу. Платіжний баланс. Сутність та методологія складання платіжного балансу. Аналітична структура платіжного балансу. Рахунок поточних операцій та його складові. Рахунок капітальних операцій та його складові. Фінансовий рахунок та його складові. Автономна стаття "Помилки та упуцнення". Взаємозв'язки рахунків та рівновага платіжного балансу. Роль резервних активів у забезпеченні рівноваги платіжного балансу. Зв'язок складових рахунку поточних операцій платіжного балансу з макроекономічними показниками СНР.

Валютний курс: сутність, види та вплив на зовнішню торгівлю. Чинники попиту і пропозиції на валютному ринку. Етапи розвитку міжнародної валютної системи. Валютний курс. Валюта та її види. Способи котирування валюти. Номінальний і реальний валютний курс, чинники, що впливають на курс валюти. Паритет купівельної спроможності. Режими валютного курсоутворення: фіксований і плаваючий валютний курс. Етапи розвитку міжнародної валютної системи.

Тема 13. Економічне зростання

Зміст і прояви економічного зростання. Основні засади теорії економічного зростання. Сутність і форми економічного зростання.

Економічні цикли. Джерела економічного зростання. Внесок факторів виробництва в економічне зростання.

Модель Солоу в поясненні економічного зростання. Передумови моделі Солоу. Чинники економічного зростання в моделі Солоу. Висновки моделі Солоу.

Антициклічне регулювання економіки: сутність, концепції та інструменти. Сутність та концепції антициклічного регулювання економіки.

Сучасні методологічні підходи до пошуку ефективних інструментів регулювання економічного розвитку.

Рекомендована література

Основна література

1. Базилевич В.Д, Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка. К.: Знання, 2007. - 702с.
2. К.С. Солонінко Макроекономіка, К. Центр навчальної літератури., 2019 – 322 с
3. Круш П.В., Тульчинська С.О. Макроекономіка. Видання 2-е перероблене та доповнене Навчальний посібник – К: ЦНД, 2008-328 с.
4. Макаренко М. І. Макроекономіка : підручник / М. І. Макаренко, Т. О. Семененко, Ю. М. Петрушенко. – 2-ге вид., переробл. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – 307 с.
5. Макроекономіка: базовий курс [Електронний ресурс]: навч. посіб. / [проф. І.Й. Малий, проф. І.Ф. Радіонова, доц. Т.Ф. Куценко, доц. Н.В. Федірко та ін.] — К. : КНЕУ, 2016. —254 с.
6. Манків Н.Грегорі. Макроекономіка: Підручник для України – К.: Основи, 2000. - 588с.

Додаткова література

1. Макроекономіка: навчальний посібник / за заг. ред. проф. М.І. Макаренка / - К.: Центр учбової літератури, 2014 – 216 с.
2. Мельник В.М. Макроекономіка та економічна політика. Навч.пос. – К: Знання, 2009
3. Сидоренко А.І. Макроекономіка. Курс лекцій. Білоцерківський національний університет. Науково інформаційне видавництво «Простір». 2008 – 80 с.